

ÅRS- BERETNING 2025

139. ÅR

INDHOLDSFORTEGNELSE

Friskoler i en brydningstid	4
Afsnit 1 – De skolepolitiske emner	6
Anbefalinger til inklusion og specialundervisning	7
Benspænd for friskoleafdelinger	7
Farvel til 10. klasse	8
Private dagtilbud får mindre i tilskud	8
Nye fagplaner – og friheden	10
Udskrivning af elever	11
Afsnit 2 – Projekter og indsatser	12
Frivillighed som demokratisk og samfundsbærende kraft	13
En pris for den samtale, demokratiet lever af	14
Beredskab som fælles samfundsopgave	15
Afsnit 3 – Det strategiske	16
Bestyrelsens strategiske indsatser	16
Friskolen - en fortælling om frihed, fællesskab og demokrati	16
Ledelse af dagtilbud og skole	16
Pædagogisk frihed	16
Dialogmøder om motivation og feedback	17
Broen mellem foreningen og medlemsskolerne	17
Afsnit 4 – Om foreningens virke	18
Friskolernes Hus – nu med chatbot	19
Europæisk samarbejde med blik for inklusion og praksis	19
Folkemøde – mødested for partnerskaber og netværk	19
AOF – et nyt og spændende samarbejde	21
Friskolerne i tal	21
Afslutning	22

Friskolestatistik	24
Specialundervisning i de frie grundskoler	25
Mere end halvdelen af friskolerne følger slut- og delmål i folkeskolens Fælles Mål	26
Specialpædagogiske indsatser i skolernes hverdag	26
Friskolerne og det kommunale samarbejde	27
Overgangen til skole - via 'før-SFO'	27
Mange friskoler driver også børnehave og vuggestue	28
Dansk Friskoleforenings årsrapport 2025	30
Sammendrag	30
Balance pr. 31. december	31
Formueforklaring pr. 31. december	31
Sammendrag af årsregnskab 2025, Friskolefonden	32
Sammendrag af årsregnskab 2025, Understøttelsesfonden	33
Kontakt	34

FRISKOLER I EN BRYDNINGSTID

Friskolerne er en del af den tid, vi lever i – og vi mærker dens dilemmaer i klasselokalerne, i skolegårde og i samarbejdet med forældre. Vi er også bærere af en tradition, der insisterer på dannelse, fællesskab og forpligtende frihed som svar på samtidens udfordringer, og at vi må give humanistiske svar på en verden præget af usikkerhed. Det handler om at styrke menneskers modstandskraft, dømmekraft og ansvarlighed. En fornyet opmærksomhed på fællesskaber, demokrati og livsoplysning.

Det sker hver dag på foreningens 285 medlemsskoler – og det sker takket være en ihærdig og vedholdende pædagogisk indsats fra lærere, pædagoger, ledere og alle de ansatte på friskolerne. I er med til at opfylde børn og unges drømme om et liv med mening.

Det er også baggrunden for, at bestyrelsen i 2025 har arbejdet med at tydeliggøre FRISKOLERNES idealer: stærke demokratier, frimodighed hos børn og unge, tilhørsforhold og fælles stemme i bevægelsen – og værdier i hverdagen i dagtilbud og skole. Idealerne understreger, at det individuelle 'jeg' altid beror på et 'vi', og at frihed og forpligtelse må følges ad, hvis demokratiet skal bestå.

Året har vist, at friskolerne både skal kunne stå fast på deres værdigrundlag og bevæge sig med tiden. Ikke som en reaktion på pres udefra, men som en aktiv medspiller i udviklingen af skolen.

Med Trivselskommissionens afrapportering *Et dansk svar på en vestlig udfordring* blev det tydeligt, at mistrivsel ikke kan reduceres til individuelle svagheder, men må forstås i lyset af samfundstendenser: digitalisering, tempo, individualisering og et forandret forældreskab.

Samtidig har den politiske debat taget en ny drejning. Børne- og Undervisningsministeren har sat fokus på det, han har kaldt et opdragelsesproblem i skolen – og rejst spørgsmålet om, hvor grænsen går mellem hjemmets ansvar og skolens ansvar. Den debat er væsentlig. Vi skal være optagede af netop forholdet mellem opdragelse, undervisning og dannelse.

Undervisning kan ikke stå alene. Opdragelse kan ikke overlades til systemer. Og dannelse opstår ikke som en sideeffekt af målstyring. De tre dimensioner hænger sammen

og forudsætter et fælles ansvar mellem skole og hjem – og et menneskesyn, der rækker ud over det målbare.

Samtidig har den politiske dagsorden været præget af krav om større gennemsigtighed og retssikkerhed – blandt andet i forhold til udskrivning af elever – og en skærpet opmærksomhed på, hvordan skoler regulerer digitale fællesskaber og mobilbrug.

Friskolerne er født af en bevægelse, der insisterede på frihed og ansvar. På forældres ret og pligt til at tage del i børns skolegang. På skole som et levende fællesskab – ikke blot en institution. I dag er denne arv ikke mindre relevant.

I en tid med individualisering, digitalt pres og nye idealer for præstation er det en kerneopgave at holde fast i skolens fællesskabsbærende rolle. At insistere på, at dannelse ikke kan reduceres til målinger. At trivsel ikke er fravær af modgang, men evnen til at stå i den. At demokrati ikke kun læres – men leves.

AFSNIT 1

DE SKOLEPOLITISKE EMNER

I dette landskab har flere skolepolitiske dagsordener præget året. Nogle handler om skolens rammer og regulering, andre om pædagogik og fællesskaber.

Anbefalinger til inklusion og specialundervisning

I slutningen af juni afleverede den lovforberedende ekspertgruppe om inklusions- og specialundervisningsområdet sine anbefalinger. Formand for ekspertgruppen, Anne Vang, rektor på Københavns Professionshøjskole, fremhævede i den anledning, at ambitionen er at fremme tidlige og forebyggende indsatser i klassefællesskaberne og at flytte fokus fra omfattende individuelle vurderinger til handlinger i forbindelse med undervisning i klassefællesskaber.

Anbefalingerne vil ophæve 9-timersreglen og gøre specialpædagogiske indsatser til en integreret del af almenundervisningen, blandt andet gennem udarbejdelse af pædagogisk-didaktiske handleplaner – alt sammen med det formål at mindske antallet af elever, der segregeres.

For friskoler er det et bærende princip at tænke undervisning, dannelse og fællesskab sammen. Derfor deler vi ambitionen om den tidlige og forebyggende indsats og et stærkere fokus på den almene undervisning og klassefællesskabet.

I slutningen af året begyndte de politiske forhandlinger om inklusion, specialundervisning og fraværsundervisning på folkeskoleområdet. Samtidig blev det besluttet, at der i første kvartal 2026 skal nedsættes en arbejdsgruppe med deltagelse af de frie grundskoler og efterskolerne, der skal komme med anbefalinger til, hvordan de frie skoler skal arbejde med inklusion og specialundervisning.

FRISKOLERNEs position er klar: Vi bakker op om en styrket, forebyggende indsats og et stærkt fokus på pædagogik – og at det kan ske i en model, der understøtter de frie grundskolers frihed, ansvar og muligheder for lokalt at finde løsninger og indsatser, der virker for eleverne.

Hvor inklusionsdebatten handler om fællesskabets rammer i skolen, handler en anden politisk diskussion om skolens rammer i lokalsamfundet – særligt i landdistrikterne. Her spiller friskolerne en helt særlig rolle.

Benspænd for friskoleafdelinger

De 285 medlemsskoler er spredt over hele Danmark. Men en stor del af friskolerne ligger i landdistrikter. Friskoler er et stærkt eksempel på lokalt demokrati, fællesskab og tillid,

men lovgivningen spænder på nogle punkter ben for forældre og borgeres muligheder for selv at udvikle skoleløsninger i landdistrikter.

Det ser vi helt aktuelt lige nu i Agersted og Asaa, hvor byrådet i Brønderslev Kommune på opfordring fra forældre og borgere i Asaa har lukket folkeskolen. Begrundelsen er et lavt antal elever på Asaa skole, og et ønske om at lade Agersted Friskole etablere en afdeling i Asaa.

Friskolelovens krav, om at der skal være børnehaveklasse til 4. klasse på både hovedskole og afdeling, forhindrer friskolen i at organisere sig med pædagogiske begrundelser, hvor hovedskolen kunne indeholde børnehaveklasse til 5. klasse og afdelingen indeholde 6. til 9. klasse.

Friskoleloven spænder ben for at kunne etablere afdelinger fleksibelt på tværs af matrikler – og vel at mærke på pædagogiske argumenter, der giver mening lokalt.

FRISKOLERNE har henvendt sig til Børne- og Undervisningsminister Mattias Tesfaye med opfordring om at ændre friskoleloven, så det bliver lettere og mere smidigt at etablere friskoleafdelinger i landdistrikter – som et redskab til at styrke lokale fællesskaber og bevare skoletilbud i landdistrikterne.

Mattias Tesfaye afviser ikke blankt forslaget om at ændre i friskoleloven og anerkender behovet for gode skoletilbud i landdistrikter, men han mener ikke, at lempelser i friskoleloven er den rette løsning. Han argumenterer med, at der skal være en balance mellem at sikre gode lokale skoletilbud og samtidig undgå regler, der enten svækker folkeskolerne eller skaber meget små og potentielt ustabile friskoleafdelinger uden et bæredygtigt elevgrundlag.

Det er helt reelle argumenter, men det må være forældre, borgere,

friskolebestyrelser og skoleledere, der forholder sig til, hvorvidt en skole er bæredygtig i forhold til undervisningens kvalitet og skolestørrelse – det er ikke hverken statens eller ministerens opgave.

Derfor arbejder bestyrelsen fortsat på at skabe politisk flertal for at få ændret friskoleloven, så der er mere frihed til at oprette og drive friskoler med afdelinger. Aktuelt taler vi om Agersted Friskole, men vi ved, at flere friskoler også er

Ambitionen er at fremme tidlige og forebyggende indsatser i klassefællesskaberne og at flytte fokus fra omfattende individuelle vurderinger til handlinger i forbindelse med undervisning i klassefællesskaber.

nysgerrige på den mulighed.

Mens arbejdet med friskoleafdelinger handler om at sikre lokale skoletilbud tæt på familierne, handlede en anden central skolepolitisk samtale om overgangen efter 9. klasse og de unges vej videre i uddannelsessystemet.

Farvel til 10. klasse

I februar indgik regeringen sammen med SF og Dansk Folkeparti en aftale om en reform af ungdomsuddannelserne og dermed oprettelsen af det nye erhvervs- og professionsrettede gymnasium Epx. Det politiske ønske er at få flere unge direkte i ungdomsuddannelse ved at skabe en ny uddannelsesvej ved at kombinere praktisk og boglig uddannelse, og samtidig skabe bedre sammenhænge i uddannelsessystemet.

Konsekvensen er, at 10. klasse fortsat eksisterer frem til skoleåret 2029/2030 som et selvstændigt tilbud i folkeskolen og de frie grundskoler. Herefter integreres den nuværende 10. klasse i den nye Epx-uddannelse og efterskoler og frie fagskoler kan fra 2030 tilbyde et 10. skoleår.

FRISKOLERNE forfattede et debatindlæg sammen med Danmarks Private Skoler, hvor vi slog til lyd for, at de frie grundskoler kunne få mulighed for at tilbyde en "dag-efter-skole" som et 10. skoleår i lokale rammer med faglig fordybelse, praksisfaglighed og dannelse. Formålet med forslaget var at tilgodese den gruppe unge, som ikke ønsker at gå på hverken efterskole, Epx eller Forberedende Grunduddannelse (FGU) – en gruppe unge, som kan ende med at blive en ny restgruppe, der har brug for et modningsår efter 9. klasse.

Forslaget fandt ikke vej ind til de politiske forhandlinger, og dermed endte en lang og sej kamp for bevarelse af 10. klasse som en del af grundskolen. Heldigvis kan friskoler fortsat sende elever videre til efterskolerne og de frie fagskoler, hvis ikke eleverne ønsker at gå direkte videre til ungdomsuddannelserne.

Debatten om 10. klasse handler om unges overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse – men også rammevilkårene for de alleryngste børn har været genstand for politisk debat i året.

Private dagtilbud får mindre i tilskud

Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO) tog i det tidlige forår 2025 kontakt til de mange private daginstitutioner med

en forespørgsel om at bidrage økonomisk til at få lavet en analyse af forskellen i tilskud til kommunale og private dagtilbud.

Analysen er klar i sine konklusioner: børn i private daginstitutioner får langt mindre i offentligt tilskud, end hvis deres forældre havde valgt en kommunal daginstitution.

Analysen viser, at vuggestuebørn i en privat institution i gennemsnit årligt får kr. 8.243 mindre end et barn i en kommunal vuggestue, og et børnehavebarn får kr. 1.175 mindre. Disse beregninger handler kun om det tilskud, der skal gå til personaletimer. Derudover får mange institutioner et for lavt tilskud til deres husleje og bygningsudgifter, hvilket betyder at forskellen i lønbudgettet bliver endnu større.

Det gælder således også for de 132 friskoler, der også driver en privat vuggestue, børnehave eller begge dele.

Et lavere tilskud giver selvsagt sværere betingelser for at drive et privat dagtilbud: eksempelvis at ansætte mere personale og at overholde minimumsnormeringerne. DLO har fået udført beregninger for et solidt udsnit af landets private daginstitutioner, der viser, at i hvert fald 2 ud af 3 dagtilbud

ikke vil kunne overholde lovens krav. Ifølge loven vil det normalt betyde, at godkendelsen til at drive et dagtilbud forsvinder.

Mange private dagtilbud er beliggende i landdistrikterne, hvilket fører til et reelt og alvorligt problem, da det kan betyde lukning af små og mindre private dagtilbud. Det har store konsekvenser for forældrene, hvis den lille institution, der ligger tæt på bopælen, forsvinder.

Desuden kan forældrene have valgt den private daginstitution pga. en særlig pædagogik – bevægelse, musik eller natur for eksempel.

I debat sammen med Landdistrikternes Fællesråd og DLO slog FRISKOLERNE til lyd for nødvendigheden af et gennemgående servicetjek af både dagtilbudslovens regnemetoder og af kommunernes beregningsmodeller, for på den måde at sikre et bedre økonomisk og normeringsmæssigt fundament for private daginstitutioner. Det er kun rimeligt, at de ca. 25.000 børn, der går i et privat, også har rimelige vilkår.

FRISKOLERNEs bestyrelse besluttede på vegne af de 132 friskoler med dagtilbud i foreningen at bidrage til udarbejdelse af analyse med 1.000 kr. pr institution – i alt 124.000 kr. til den samlede pulje på 400.000 kr., der blev anvendt til udarbejdelse af en analyse og efterfølgende kommunikation og formidling af analysens konklusioner til omverdenen.

DLO brugte analysen aktivt overfor politikere, og det har været afgørende for, at der i finansloven for 2026 er afsat 40 mio. kr. til justering af tilskudsberegningsgrundlaget for private dagtilbud. Det betyder helt konkret, at der vil være et øget tilskud i 2026.

Det udligner ikke forskellen, og er højest halvvejs mod målet om et fuldt ligestillet tilskud. I finanslovsaftalen er det desuden fastlagt, at kommunerne forpligtes til at offentliggøre de beregninger, der ligger til grund for beregningen af tilskud til private dagtilbud.

Når 132 friskoler har et privat dagtilbud tilknyttet, så er det fordi det giver pædagogisk mening at praksis hviler på værdier og tilgange til børns personlige og alsidige udvikling i fællesskabet – og fordi dagtilbud og friskole skaber lokal sammenhængskraft og betydning for familier.

Nye fagplaner – og friheden

De sidste år har folkeskolen været genstand for politiske diskussioner om faglig reformering. Derfor er der igangsat et arbejde med at formulere nye fagplaner.

Folkeskolens kvalitetsaftale fra foråret 2024 handler om frisættelse af folkeskolen. Det betyder blandt andet, at der skal udarbejdes nye fagplaner, som skal være klar august 2027.

Et kig i rådkastet til fagplaner afslører, at de nye fagplaner er gode og inspirerende. Det er tydeligt, at fagplanerne forankres i folkeskolens formål. Det er genkendeligt fra friskolernes virke, hvor undervisningen også er bundet op på friskolens eget formål og overbevisninger. Det er en styrke, som også folkeskolen gerne må nyde godt af i den daglige praksis.

I FRISKOLERNE er vi meget opmærksom på, hvad det betyder for friskolernes forpligtelse til at 'stå mål med', hvad der almindeligvis er gældende i folkeskolen. At følge de nuværende Fælles Mål – enten helt eller delvist – er relativt værdineutralt. Men det ændres med fagfornyelsen, da folkeskolens formål, indhold og form skal afspejles i undervisningen. At være så tæt forbundet til folkeskolen kan knægte friskolernes friheder – og det må ikke ske.

Derfor skal det afklares, hvordan – og i hvilket omfang – friskoler skal kobles til eller forholde sig til de nye fagplaner. Det er vigtigt og principielt, at stå mål

med-kravet defineres som et sammenligneligt slutniveau – altså hvilke kundskaber og færdigheder undervisningen præsterer for eleverne i deres skolegang.

At stå mål med handler om, at sandsynliggøre opfyldelsen af fagenes slutmål, så det alene bliver muligt at sammenligne det faglige – og ikke forskellige aspekter af dannelse, værdier, pædagogik, metoder eller organisering.

Det er her friskolernes frihed finder grund og får betydning i form af ansvar og forpligtelse i, at eleverne som minimum er klar til at gå videre i uddannelse og i livet.

FRISKOLERNE arbejder ihærdigt for, at fagplanerne skal være til at gribe om for friskolerne. Det skal være overkommeligt at stå mål med folkeskolens fagplaner eller egne fagplaner – også for små og mindre friskoler. Og det er vigtigt for Frisko-

Friskoleloven spænder ben for at kunne etablere afdelinger fleksibelt på tværs af matrikler – og vel at mærke på pædagogiske argumenter, der giver mening lokalt.

lernes Hus, at vi kan rådgive og vejlede medlemsskolerne i arbejdet med at afvikle en undervisning, der står mål med, ligesom vi skal anerkende statens legitime behov for at kunne føre tilsyn med det.

Et andet område er på spil, hvor balancen mellem frihed, ansvar og retssikkerhed handler om udskrivning af elever. Her har både medier og politikere sat fokus på praksis på de frie grundskoler.

Udskrivning af elever

En række mediehistorier om udskrivning af elever fra frie og private skoler fik Børne- og Undervisningsminister Mattias Tesfaye til at bede sit ministerium se på, om *"der er behov for at skærpe eller præcisere reglerne yderligere, så der er klarhed over forældres og elevers retssikkerhed."* (Politiken, 17. september 2025).

Det medførte også en invitation til formand Peter Bendix Pedersen om et møde med Børne- og Undervisningsminister Mattias Tesfaye den 23. september 2025, med særligt fokus på udskrivning af elever fra frie grundskoler.

Med til historien hører også regeringens ønske om at give folkeskolerne lettere adgang til at bortvise udskolingselever med voldelig adfærd, mens de frie og private skoler omvendt foreslås mødt med skærpede krav om dokumentation og inddragelse, før en udskrivning kan finde sted. Det bakker vi helhjertet op om. Ingen børn skal opleve at blive pludseligt og uforklarligt sendt væk fra deres skole.

Forud for mødet gennemførte vi en spørgeskemaundersøgelse blandt medlemsskolerne for at kvalificere dialogen med konkrete erfaringer fra praksis. Surveyen viser et klart billede: Udskrivninger er sjældne. En fjerdedel af skolerne har ingen udskrivninger haft de seneste fem år, og langt de fleste øvrige har én eller ganske få om året. Når udskrivninger sker, er det typisk efter lange og grundige forløb – og med barnets tarv som kompas.

Skolerne beskriver, at udskrivninger oftest handler om behov for et mere specialiseret tilbud, hvor barnet kan få den nødvendige støtte – og ofte i enighed med forældrene. Over halvdelen af skolerne oplever, at sagerne overvejende er uproblematisk i samarbejdet med hjemmet. Samtidig peger flere på, at de vanskelige sager ofte handler om et sammenbrud i forældresamarbejdet snarere end om elever, der ikke "passer ind".

Processerne er gennemgående præget af møder, handleplaner og inddragelse af både elev, forældre og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). Omkring halvdelen af skolerne har nedskrevne procedurer for udskrivning – og med afsæt i allerede fastlagte retningslinjer og vejledninger bør alle skoler have tydelige og gennemsigtige procedurer. Det styrker tillid til skolernes praksis ved udskrivningssager.

På mødet understregede vi, at ministerens forslag om tydelig information ved indskrivning, obligatorisk samtale med forældre og skriftlig begrundelse ved udskrivning er relevante og afbalancerede tiltag. Ens regler og klare rammer er til gavn for både skoler, forældre – og vigtigst af alt – eleverne.

Samtidig gjorde vi det klart, at lovgivningen må tage højde for virkelighedens kompleksitet. Der findes situationer, hvor et skoleskift er den eneste forsvarlige løsning. Ikke som sanktion, men som omsorg – både for den enkelte elev og for fællesskabet. Det pædagogiske ansvar for at træffe sådanne beslutninger bør også vægtes.

AFSNIT 2

PROJEKTER OG INDSATSER

Friskolerne udspringer af civilsamfundets initiativ og engagement. Derfor er det naturligt, at foreningen også arbejder med initiativer, der styrker demokratisk dannelse, frivillighed og samfundets fælles handlekraft.

Frivillighed som demokratisk og samfundsbærende kraft

Frivillighed er på alles læber. Og det er der god grund til. For frivillighed er en hjørnesten i det danske samfund. Men frivilligt engagement skal erfares af nye generationer for at fortsætte med at være et indlejret dna i befolkningen.

Derfor er det et stærkt signal, at såvel H.M. Kong Frederik 10., statsminister Mette Frederiksen (S) og håndboldstjernen Mathias Gidsel alle har fremhævet frivillighed og foreningsliv som en helt central værdi i vores samfund.

Også i Trivselskommissionens anbefalinger (anbefaling nr. 15) nævnes det, at *"flere børn og unge skal have erfaring med frivillighed"* med følgende konkrete anbefalinger:

- Brug de lokale valgfag til blandt andet at undervise i frivillighed
- Fokus på at bruge den obligatoriske erhvervspraktik i frivillige foreninger og organisationer
- Forsøg med frivillighedspraktik
- Gør det lettere at kombinere ungdomsuddannelser og videregående uddannelser med frivilligt engagement

Frivillighed kobles til unges trivsel, demokratisk dannelse og dét at engagere sig i lokale fællesskaber. I den kontekst er *Frivillighedsalliancen – Frivillighed på skoleskemaet* et konkret og praksisnært svar på disse politiske ambitioner. Pilotprojektet startede ved skoleårets begyndelse i 2024 og udløber med 2026 og er skabt i samarbejde mellem FRISKOLERNE og Efterskoleforeningen med støtte fra Samfonden.

Frivillighedsalliancen er på knapt to år vokset fra 10 til 30 deltagende friskoler og efterskoler, og omkring 600 elever har siden projektets start sat gang i konkrete frivillige aktiviteter i samarbejde med civilsamfundet. De deltagende skoler er også mødtes to gange årligt til netværksmøder for at videndele og skabe relationer.

Videnscenter for folkeoplysning (VIFO) står for følgeforskningen, og parallelt med skolesporet er der et 'alliancespor', hvor 29 civilsamfundsorganisationer bakker op om projektet. Dels for at finde modeller for, hvordan broen mellem skoler og civilsamfundet kan se ud og for at understøtte den politiske dagsorden om at sætte lys på frivillighed som en kerneværdi i vores samfund.

Det førte blandt andet til, at DGI sammen med Operation Dagsværk, Efterskolerne og FRISKOLERNE i august skrev debatindlægget *Hvordan banker man på civilsamfundets dør?*

Her var ét af budskaberne, at vi i Frivillighedsalliancen har gjort en vigtig erfaring: Når unge gives erfaringer med at gøre noget godt for andre – spille skak med ældre, arrangere dans for udviklingshæmmede, rydde op i naturen, lave kampagner eller hjælpe til i lokale projekter – så sker der en forvandling. De opdager, at de faktisk kan, og at de ikke behøver være 'professionelle frivillige' for at gøre en forskel.

Unge er desværre vant til at blive målt og vejlet og er ofte nervøse for at fejle. Men, når man får lov til at øve sig, kommer modet. De fleste unge vil gerne være en del af noget, der er større end dem selv, men vi må tænke rammerne anderledes. Vi må erstatte pligt med passion. Og arbejdslogik med medborgerskab. Et sted at starte er i sproget: Lad os tale om motivation i stedet for rekruttering. Om frivilligt engagement i stedet for frivilligt arbejde. Om fællesskabet i stedet for opgaven.

Ved folkemødet 2025 stod foreningen bl.a. bag en debat på Fællesscenen om, hvordan vi åbner dørene til fællesskab og uddannelse for unge i risiko for at falde ud af uddannelsessystemet samt to debatter om frivillighed.

I løbet af 2025 har Frivillighedsalliancens parter været mødtes to gange til 'alliancemøder'. Ved mødet den 4. december 2025 holdt direktør Sigge Winther Nielsen fra Institut for Vilde Problemer et oplæg om frivillighedens voksende betydning og opfordrede til at fastholde fokus på unges egne idéer som drivkraft for engagement.

Der findes desuden nu en stadigt voksende idébank på www.frivillighedsalliancen.dk, så flere skoler kan inspireres til at sætte frivillighed på skoleskemaet. Ambitionen er at projektet skaleres, så endnu flere skoler får frivillighed på skoleskemaet til gavn for eleverne, skolen og civilsamfundet.

En pris for den samtale, demokratiet lever af

Når vi taler om frivillighed, taler vi også om samtalen, tilliden og den offentlige kultur, som demokratiet lever af. Og netop derfor har Folkets Journalistpris været en vigtig indsats i året.

Folkets Journalistpris hylder journalistik, der styrker demokratiet ved at kvalificere den offentlige samtale. Prisen anerkender medier og journalister, som insisterer på at folde sager ud i deres kompleksitet, skabe indsigt frem for forenkling og invitere borgerne ind i en oplyst og tillidsfuld debat.

Initiativet er etableret af Højskolerne, Efterskolerne og FRISKOLERNE og udspringer af de frie skolers fælles forpligtelse på demokratisk dannelse. Med prisen ønsker vi at understøtte journalistik, der udvikler borgernes dømmekraft og evne til at deltage aktivt i samfundets samtaler – lokalt såvel som nationalt.

I 2025 modtog Folkets Journalistpris rekordmange indstillinger – i alt 282 indstillinger til 72 kandidater. Til sammenligning modtog prisen 43 indstillinger i 2024.

Indstillingerne fordeler sig meget bredt i medielandskabet. Der er indstillet landsdækkende medier, regionale medier, lokale medier, fagblade, podcast, TV, bøger, Instagramkanaler og radiokanaler. Derudover er en række journalister indstillet som enkeltpersoner og sågar en foredragsrække på Aarhus Universitet.

I en tid præget af polarisering, misinformation og stigende nyhedstræthed er der behov for journalistik og formidling, der bidrager med perspektiv, proportioner og håb. Mange unge oplever, at tonen er hård,

og at nuancer forsvinder i konfliktorienterede formater. Når unge fravælger nyheder og debat, svækkes demokratiets brede forankring. Derfor har Folkets Journalistpris et udtalt fokus på at styrke unges demokratiske selvtillid og deres relation til medierne.

Prisen giver unge en reel stemme i vurderingen af, hvad der er god journalistik. Gennem et ungepanel med repræsentanter fra fri-, efter- og højskoler kvalificeres de nominerede bidrag, og sammen med et bredt sammensat folkepanel bidrager unge med perspektiver på, hvad der opleves som troværdigt, relevant og inkluderende. Dermed bliver prisen ikke alene en hædersbevisning, men et konkret redskab til at skabe dialog mellem medier og mediebrugere.

Folkets Journalistpris er den eneste journalistiske pris i Danmark, der er forankret i civilsamfundet. Prisen på 50.000 kr. uddeles hvert år på grundlovsdag. I 2025 foregik dette ved Demokratifestivalen i Ollerup på Sydfoyn, og prisen gik til TV 2 Østjylland for deres arbejde med subbrandet Xor, som har udviklet journalistiske formater målrettet minoritetsunge. Initiativet demonstrerer, hvordan public service kan forny sig uden at gå på kompromis med journalistiske standarder. Juryen fremhævede især evnen til at gøre komplekse samfundsforhold nærværende og vedkommende – og til at

Når unge gives erfaringer med at gøre noget godt for andre – så sker der en forvandling.

skabe indhold, der inviterer unge ind i samtalen.

Folkets Journalistpris er mere end en årlig prisuddeling. Den er en langsigtet demokratisk investering i relationen mellem medier og borgere – og et bidrag til at sætte lys på, at den offentlige samtale nødvendigvis må opleves relevant – også for yngre generationer.

Når vi taler om samtale og tillid, taler vi også om samfundets fælles modstandskraft. Og i 2025 har beredskab i stigende grad været en del af det fælles spørgsmål: Hvad gør vi – sammen – når verden bliver mere uforudsigelig?

Beredskab som fælles samfundsopgave

Beredskab er et begreb, der fylder stadigt mere i den offentlige debat. Mange taler om det, men der hersker fortsat usikkerhed om, hvad det konkret indebærer: Hvem gør hvad – og hvornår? Har vi forberedt os tilstrækkeligt? Og hvilken hjælp kan vi forvente fra staten, hvis krisen rammer?

Det stiller krav til hele samfundet – og dermed også til folkeoplysningen. Beredskab kan ikke længere betragtes som et område, der alene håndteres af myndigheder og eksperter. Også skoler og foreninger har en rolle i at styrke handlekraft, dømmekraft og fællesskab i mødet med kriser.

Derfor er FRISKOLERNE gået med i Dansk Folkeoplysnings Samråds (DFS) initiativ: Folkeoplysningens Nationale Beredskabsdag den 6. maj 2026. Med dagen ønsker vi at sætte fokus på friskolernes muligheder for at arbejde aktivt med beredskab.

Vi opfordrer skoler og lokalsamfund i hele landet til at markere dagen med aktiviteter, der styrker bevidsthed og handlekompetence – det kan være debatter, rollespil, førstehjælpskurser eller træning i lokal handlekraft. Det bliver ikke perfekt, men det kan skabe en vigtig erfaring af, at man som elev, medarbejder og skole kan gøre noget – også hvis situationen er usikker. Beredskab er ikke alene et spørgsmål om planer og procedurer. Det handler også om dannelse, fællesskab og ansvar. Her har friskolerne en vigtig opgave.

FRISKOLERNE er også inviteret til at indgå i Beredskabspartnerskabet under Beredskabsministeriet. Partnerskabet skal danne en fælles ramme for samarbejde og kommunikation mellem civilsamfund og myndigheder med henblik på at sikre et robust og beredt Danmark – før, under og efter kriser. Vi har deltaget i indsatssporet med fokus på børn og unge og følger arbejdet tæt.

Frivillighedsalliancen er et projekt, der skal styrke børn og unges frivillige engagement og sætte frivillighed på skoleskemaet.

I 2,5 år involveres 30 skoler og deres elever i udskolingen i arbejdet med at styrke frivilligheds-kulturen blandt børn og unge.

Bag projektet, som er støttet af Samfonden, står Efterskolerne og FRISKOLERNE.

Frivillighedsalliancens ledestjerne lyder:

I samarbejde med unge vil vi motivere til øget frivilligt engagement i spændingsfeltet mellem skole og civilsamfund.

Ledestjernen skal hjælpe projektets skoler og alliancepartnere med den særlige tilgang, vi ønsker, når vi sætter frivillighed på skoleskemaet.

AFSNIT 3

DET STRATEGISKE

Friskolerne formes både af de politiske rammer og af bevægelsens egne prioriteringer. Derfor arbejder bestyrelsen løbende med strategiske indsatser, der skal styrke friskolernes virke, fællesskab og betydning i samfundet.

Bestyrelsens strategiske indsatser

Stærke demokratier, skoler med værdier og frimodige børn og unge. Sådan lyder de tre overskrifter i bestyrelsens idealbeskrivelse, som også er fundament for de strategiske indsatser foreningen og Friskolernes Hus sætter i værk.

Ved landsmødet i 2022 introducerede bestyrelsen for første gang en idealbeskrivelse. Vi bad også landsmødedeltagerne om konkrete input til handlinger og indsatser. Bestyrelsen har i 2025 sat gang i arbejdet med at opdatere foreningens strategi, og præsenterer ved Landsmødet 2026 både nye og genkendeligt strategiske perspektiver for de kommende år.

Friskolen - en fortælling om frihed, fællesskab og demokrati

I 2025 besluttede bestyrelsen at udgive en bog med titlen *Friskolen - en fortælling om frihed, fællesskab og demokrati*. Bogens formål er at skitsere friskolebevægelsens rødder, liv og betydning gennem tiderne. Hvem er vi? – hvad er vi kommet af? – og hvilken rolle og betydning har friskolerne?

Bogen henvender sig til lærere, ledere, pædagoger, bestyrelsesmedlemmer og andre ansatte på friskoler, og skal bidrage til samtaler om den enkelte friskoles egenart, placering i samfundet og retning. Friskoler er skoler med værdier – og vi har en ambition om, at bogen skal bidrage til debat, identitet

og fælles forståelse af friskolernes virke før, nu og i fremtiden.

Bogen bliver lanceret ved Landsmødet 2026.

Ledelse af dagtilbud og skole

Bestyrelsens strategiske indsatsområde omkring stabil ledelse af skole og dagtilbud har et helt konkret sigte, nemlig at understøtte velfungerende ledelse. Friskolerne ledes både af en bestyrelse, der har det overordnede ansvar, og en skoleledelse, der har det daglige pædagogiske og administrative ansvar.

Friskolernes Hus har de seneste år udvidet kursusudbuddet med både fysiske og digitale kurser og formater. www.friskolerne.dk understøtter skolernes drift og udvikling med digitale værktøjer og inspirationsmateriale. Netværk, rekruttering, fastholdelse, konfliktmægling og mentorstruktur, er alle elementer, som kan udfoldes yderligere i bestræbelserne på at bidrage til stabil ledelse på medlemsskolerne.

Pædagogisk frihed

Den 4. november 2025 satte vi den pædagogiske frihed i fængsel – altså i Horsens Fængsel, som var rammen om årets store konference under overskriften: Forældresamarbejdet.

110 ledere, lærere, pædagoger og bestyrelsesmedlemmer var samlet til et fyldigt program med plads til videndeling, samtale og inspiration.

Merete Riisager, tidligere undervisningsminister, talte om behovet for, at forældre melder sig aktivt ind i skolefællesskabet og at værdier skaber tydelige rammer om skolen – modsat tidens børnesyn, der tager udgangspunkt i børns behov og lyst.

Simon Axø, højskoleforstander på Testrup Højskole, opfordrede forældrene til at tænke med børnene – ikke tænke som børnene, og definerede forholdene mellem opdragelse, undervisning og dannelse i skolen.

Marieke Brinck, pædagogisk konsulent, gav en overflyvning af de forskellige kendetegn ved børneopdragelse i dag samt bud på, hvorfor samarbejdet mellem skole og forældre kan give anledning til udfordringer.

"Frihed er noget, der sker mellem mennesker" sagde den tyske filosof Hannah Arendt. Og konferencen var et levende eksempel på netop det, da dagens forskellige oplæg, samtaler, workshops og debatter satte fokus på, hvordan friskoler kan styrke inddragelsen af forældre som en vigtig ressource og et fundament for skolens hele virke – og dermed, hvordan friskoler omsætter den pædagogiske frihed, så værdier omsættes til praksis.

Det er en ambition at konferencen om Friskolernes pædagogiske frihed skal være et årligt tilbagevendende arrangement med forskellige temaer og indhold. Her samles friskolefolk til netværk, sparring og gensidig inspiration og udvikling af pædagogisk praksis og sprog.

Dialogmøder om motivation og feedback

Ved sidste års landsmøde lancerede vi rapporten *Skoler uden prøver og karakterer*, som er udarbejdet af Center for Ungdomsforskning (CeFU).

Til efterårets dialogmøder tog vi to centrale afsnit med fra rapporten. Motivation og feedback. Begge afsnit springer ud af de observerede erfaringer fra friskoler og efterskoler, der ikke giver karakterer og afvikler prøver, og er derfor helt tæt på unges erfaringer og oplevelser med at være fri for karakterer og prøver. Og begge dele indeholder værdifulde pædagogiske og didaktiske betragtninger, som er interessante for alle skoler – uanset om der arbejdes med eller uden karakterer og prøver.

Broen mellem foreningen og medlemsskolerne

Bestyrelsen i FRISKOLERNE består af 11 medlemmer med Peter Bendix Pedersen som fuldtidsformand. Bestyrelsesmedlemmerne vælges blandt foreningens brede medlemskreds og kan være bestyrelsesmedlemmer, forældre, skolekredsmedlemmer eller ansatte på friskoler rundt i landet.

Bestyrelsen fungerer dermed som et bindeled mellem foreningen og medlemsskolerne. I hverdagen har bestyrelsesmedlemmerne tæt kontakt til deres egne skoler og lokale netværk, og de bringer erfaringer og perspektiver herfra ind i bestyrelsesarbejdet. Samtidig prioriterer bestyrelsen at være i løbende dialog med friskolebevægelsen og deltager så vidt muligt i foreningens arrangementer rundt om i landet.

I forbindelse med et bestyrelsesmøde i det tidlige forår gennemføres der hvert år skolebesøg. Her besøger bestyrelsesmedlemmerne ti friskoler. På besøgene lytter bestyrelsen til skolernes erfaringer, udfordringer og idéer, og samtalerne er med til at kvalificere bestyrelsens arbejde og prioriteringer.

Bestyrelsen har formuleret FRISKOLERNEs idealer og anlagt et strategisk blik for foreningens udvikling i de kommende år. Et blik, der udfolder sig i fire perspektiver: stærke demokratier, der peger ud i samfundet, tilhørsforhold og fælles stemme, der forankrer idéerne og tankerne om friskolen i friskolebevægelsen, værdier i hverdagen, der skal styrke den pædagogiske frihed i dagtilbud og skole og frimodighed, der lyser på børn og unges liv.

FRISKOLERNE er forankret i civilsamfundet, og foreningen arbejder for at være en tydelig og ansvarlig stemme for medlemsskolerne – både når det gælder friskolernes vilkår, fællesskab og indflydelse, og når det handler om at bidrage til samfundets og demokratiets udvikling.

Partnerskaber – lokalt, nationalt og internationalt – spiller en vigtig rolle i dette arbejde. Demokratisk dannelse og fælles modstandskraft er grundlæggende for et velfungerende samfund, og skoler og dagtilbud er centrale institutioner i denne udvikling. Når skolen udvikles, udvikles samfundet også.

Bestyrelsen arbejder derfor ud fra strategiske idealer, der retter sig mod både samfundet, friskolebevægelsen, skolen og børn og unge.

AFSNIT 4

OM FORENINGENS VIRKE

Friskolernes Hus er foreningens sekretariat og daglige omdrejningspunkt. Herfra rådgives medlemsskolerne, udvikles kurser og materialer, og her understøttes både bestyrelsens politiske, strategiske arbejde og samarbejdet med omverdenen. I det følgende gives et indblik i nogle af de centrale aktiviteter og initiativer, som sekretariatet har arbejdet med i årets løb.

Friskolernes Hus – nu med chatbot

I Friskolernes Hus er vi vedvarende optaget af at fremme stabilitet og sikker drift samt udvikling på friskolerne. Rådgivningen er i den sammenhæng en helt central opgave, og sekretariatet betjener dagligt et stort antal medlemmer med spørgsmål – både de helt principielle og de mere praktiske.

For at styrke denne indsats har vi udvidet konsulentstaben med en ny kollega: KARLA, vores chatbot, som er integreret på hjemmesiden. KARLA kan allerede nu besvare en lang række spørgsmål og fungerer som et supplement til den personlige rådgivning. Vi arbejder løbende med at kvalificere og videreudvikle dens svar, så den bliver stadig mere præcis og anvendelig. Vi har fuld forståelse for ønsket om personlig kontakt, men ved spidsbelastninger eller i situationer, hvor det ikke er muligt at komme igennem på telefonen, kan chatbotten være en hurtig og effektiv hjælp.

Ud over rådgivningen arbejder sekretariatet målrettet med at sikre, at skolerne har adgang til den nødvendige viden og de rette kompetencer til at drive friskole. I efteråret 2025 afholdt skoleforeningerne i samarbejde med Datatilsynet et eksklusivt webinar om de frie skolers håndtering af persondata. I forlængelse heraf er der udarbejdet relevante skabeloner, som er tilgængelige på hjemmesiden.

Sekretariatet har desuden haft betydeligt fokus på den nye bekendtgørelse om skolernes vedtægter. Der er nu indført obligatoriske standardvedtægter, hvilket betyder, at skolerne ikke længere helt frit kan formulere vedtægterne, men skal anvende fastlagte skabeloner. Der er ikke tale om materielle ændringer i skolernes styreform; de kendte regler videreføres. Skolerne har frist til 1. januar 2027 til at opdatere vedtægterne, og ministeriets skabeloner og vejledninger findes på FRISKOLERNEs hjemmeside.

På kursusområdet har sekretariatet i 2025 afholdt mere end 50 kurser med cirka 3.500 deltagere. Aktiviteterne har spændt bredt – fra pedelkurser, dialogmøder og budgetkurser til lederkurser, sekretærkurser og bestyrelseswebinarer.

Friskolernes Hus er mere end blot rådgivning og servicering af medlemsskolerne. Sekretariatet understøtter bestyrelsens strategiske arbejde og samarbejder med bestyrelsen om afvikling af for eksempel landsmøde, konferencen om pædagogisk frihed og udgivelsen af Friskolesangbogen.

Initiativet til en ny sangbog med særligt fokus på morgensang og samlinger målrettet friskolerne blev taget af bestyrelsen og realiseret af sekretariatet. Vi har til dato solgt ca. 14.000 sangbøger. Hertil kommer pianistudgaven og Håndbog til morgensangen samt vores klaverakkompagnementer, der kan streames gratis på nettet.

Det tætte samspil gør sig ligeledes gældende i udviklingen af Magasinet. Med Magasinet ønsker vi at styrke identiteten, skabe debat og markere en tydelig, værdibåret stemme. Vi vil sætte nuancer og aktuelle dagsordener fra skolelandskabet til debat – herunder de politiske temaer, der optager bestyrelsen. Arbejdet med at udvikle formater, organisering og udgivelsespraksis foregår løbende og vedvarende.

Europæisk samarbejde med blik for inklusion og praksis

Tiden kalder på vigtigheden og betydningen af internationalt samarbejde og udsyn. Derfor tilbyder Friskolernes Hus også internationale aktiviteter gennem Erasmus+ og Nordplus, der giver konkrete erfaringer og indsigter i europæiske forhold og syn på skole, dannelse og uddannelse.

Derfor er det glædeligt, at der også i løbet af 2025 har været god aktivitet i Erasmus+ mulighederne. I alt 19 deltagere har gennemført selvvalgte kurser i Italien, Island, Kroatien, Spanien, Ungarn, Sverige og Irland, mens 15 har været på selvvalgt jobshadowing i Portugal, Tyskland, Spanien, Frankrig og Finland. Herudover har Friskolernes Hus arrangeret jobshadowing i Wien for 11 lærere og i Berlin for 11 ledere.

I 2026 arbejdes der videre med to nye fælles jobshadowingforløb – ét målrettet lærere og skoleledere og ét målrettet pædagoger – forhåbentligt med et særligt fokus på inklusion og specialundervisning, som netop er godkendt som tredje indsatsområde i programmet. Der undersøges aktuelt muligheder for et nordisk forløb med fokus på kreativitet, praksisfaglighed og inklusion samt et forløb for pædagoger med inspiration fra alternative pædagogiske retninger.

Folkemøde – mødested for partnerskaber og netværk

FRISKOLERNE har deltaget i Folkemødet på Bornholm siden 2012 og prioriterer fortsat deltagelsen højt. Folkemødet er en central demokratisk arena, hvor organisationer, civilsamfund og politiske beslutningstagere mødes, og deltagelsen styrker derfor både friskolernes politiske legitimitet og deres mulig-

Friskolernes Hus er foreningens sekretariat og daglige omdrejningspunkt.

Arrangementer som for eksempel landsmødet samt deltagelse ved folkemødet på Bornholm er nogle af de mange ting, som sekretariatet håndterer i løbet af året.

hed for at bringe friskolernes perspektiver ind i den nationale skolepolitiske debat. Samtidig giver dagene på Folkemødet bestyrelse og sekretariat værdifuld indsigt i aktuelle politiske dagsordener og mulighed for dialog med både samarbejdspartnere og nye aktører.

I 2025 deltog fire bestyrelsesmedlemmer og fire medarbejdere. Fem friskoler deltog aktivt og fik erfaring med at indgå i offentlige debatter foran et bredere publikum. FRISKOLERNE bidrog til programmet på flere scener, blandt andet i samarbejdet om Ungdomshøjen med Efterskolerne, Højskolerne og Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), og deltagelsen blev løbende formidlet via sociale medier og foreningens nyheder.

Folkemødet styrker samtidig relationerne til de øvrige skoleforeninger og udbygger bestyrelsens netværk. De mange møder – både formelle og uformelle – giver mulighed for dialog, fælles forståelser og nye samarbejdsflader. I 2025

var der især fokus på dagsordener som dagtilbud, folkeskolens kvalitetsaftale og kommende frihedsmuligheder, fagplaner og prøver samt temaer om frivillighed, demokratisk dannelse og unges stemmer.

AOF – et nyt og spændende samarbejde

Et eksempel på et partnerskab, der er udløbet af FRISKOLERNEs deltagelse på Folkemøde er et nyt samarbejde med AOF. Det viser sig, at der er forskellige fælles snitflader, interesser og en optagethed af civilsamfundets demokratiske resiliens.

Ved kommunal- og regionsvalget i november afprøvede vi samarbejdet med otte velbesøgte kommunale valgmøder og to foredrag på friskoler. Friskolernes Hus udarbejdede på vanlig vis et valgmateriale til at understøtte skolernes mulighed for at medvirke til den demokratiske samtale. Samarbejdet

har givet os unikke erfaringer, som vi vil bruge som trædesten for fremtidigt samarbejde.

Friskolerne i tal

Hvert år arbejder ihærdige forældre og frivillige på at oprette en ny friskole. I 2025 har Friskolernes Hus rådgivet 15 skoleinitiativer, hvoraf seks nu er i gang som friskole: I august 2025 har vi optaget 6 nystartede skoler i FRISKOLERNE: Østhimmerlands Friskole, Grimstrup Friskole, Ulbjerg Friskole, Friskolen Vildskud, Svalekærskolen, Sorø Friskole.

I 2025 lukkede: Astrup Friskole, Ørding Friskole, Klovborg Friskole og Svanevej Privatskole.

Det betyder, at FRISKOLERNE tæller 285 medlemsskoler, 75 vuggestuer, 132 børnehaver og 112 skoler med før-SFO.

AFSLUTNING

Friskolerne er født ud af en bevægelse, der satte frihed, fællesskab og forældrenes ansvar i centrum. Den arv forpligter også i dag.

I en tid præget af hastige forandringer, digitalt pres og nye forventninger til skolen bliver spørgsmålet om dannelse, fællesskab og demokrati kun mere afgørende. Skolen er ikke blot et sted for faglig læring, men et sted hvor børn og unge bliver en del af et fælles liv – hvor de øver sig i at tage ansvar for sig selv og for andre.

Friskolernes frihed er derfor ikke en frihed fra samfundet, men en frihed til at tage ansvar i samfundet. Friheden giver mulighed for at udvikle skoleformer, pædagogik og fællesskaber, der udspringer af lokale initiativer og værdier – og som samtidig bidrager til samfundets samlede udvikling.

Det er også derfor, friskolepolitikken ikke kun handler om rammerne for en bestemt skoleform. Den handler om noget større: om tillid mellem borgere og stat, om civilsamfundets rolle og om troen på, at mennesker kan tage ansvar for fælles institutioner.

Friskolerne er en del af denne tradition. De er skabt af mennesker, der vil noget med skolen – og som vil noget med samfundet.

Og netop derfor er opgaven stadig den samme – men den kalder på fornyet klarhed i en tid, hvor meget trækker i retning af måling, tempo og individualisering: at holde fast i friheden, at styrke fællesskabet og at give børn og unge mod til at tage del i demokratiet.

For det er i skolens hverdag, at demokratiet får sprog, form og erfaring. Det er her, børn og unge øver sig i at lytte, tale, tage ansvar – og være en del af et "vi". Og det er her, vi som friskolebevægelse viser, at frihed og forpligtelse kan gå hånd i hånd, når de bæres af værdier, tillid og levende fællesskaber.

Med Landsmødet 2026 samles vi i det store friskolefællesskab. Ikke for at gøre alting ens – men for at fastholde den fælles retning: at værne om en skoleform og en undervisningspraksis, der insisterer på menneskesyn, dannelse og demokrati, som viser, at civilsamfundet kan og vil tage ansvar.

FRISKOLESTATISTIK

Hvert år indsamler vi statistik fra medlemsskolerne for at få et indblik i den hverdag, som udfolder sig på friskolerne rundt om i landet. Statistikken giver pejlinger på de temaer og udfordringer, der fylder i skolernes praksis, og det bidrager til at kvalificere både foreningens politiske arbejde og rådgivningen til medlemsskolerne.

Årets statistik bygger på besvarelser fra medlemsskoler over hele landet.

Specialundervisning i de frie grundskoler

Friskolerne udgør lidt over halvdelen af fri- og privatskoler i Danmark og rummer omkring en tredjedel af alle elever i disse skoler. Samtidig går halvdelen af de elever, der modtager specialpædagogisk støtte i de fri- og privatskoler, på en friskole. Tallene viser dermed, at friskolerne fortsat løfter en betydelig del af opgaven med at sikre skolegang for børn med særlige behov i almindelige skolemiljøer.

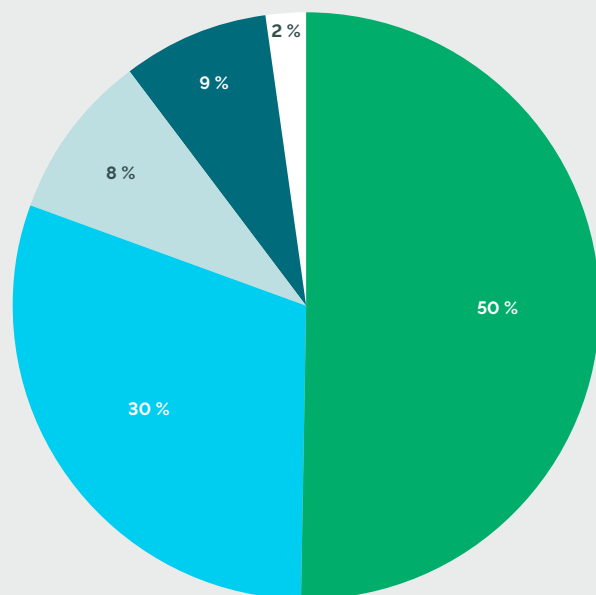
Flere og flere børn med støttebehov går i dag i den almene skole. For friskolerne betyder det, at arbejdet med inklusion og specialpædagogiske indsatser fylder stadig mere i skolernes hverdag.

Finansieringen af indsatserne sker primært gennem statslige støtteordninger og puljer. I enkelte tilfælde bidrager kommuner økonomisk til elever med omfattende støttebehov, men sådanne tilskud er ikke en kommunal forpligtelse og forekommer derfor kun i begrænset omfang.

Skoleforening	Skoler	Andel af skoler	Elever	Andel af elever	SPS-elever	Andel af SPS-elever
FRISKOLERNE	285	52 %	40.355	33 %	2.503	50 %
Danmarks Private Skoler	160	29 %	64.111	52 %	1.505	30 %
Foreningen af kristne friskoler	36	7 %	7.629	6 %	471	9 %
Lilleskolerne	53	10 %	9.796	8 %	403	8 %
Tyske mindretalsskoler	13	2 %	1.498	1 %	86	2 %
I alt	547	100 %	123.389	100 %	4.968	100 %

PROCENTVIS FORDELING AF SPECIAL-UNDERVISNINGSELEVER I DE FRIE GRUNDSKOLER

- FRISKOLERNE
- Danmarks Private Skoler
- Kristne friskoler
- Lilleskolerne
- Tyske mindretalsskoler

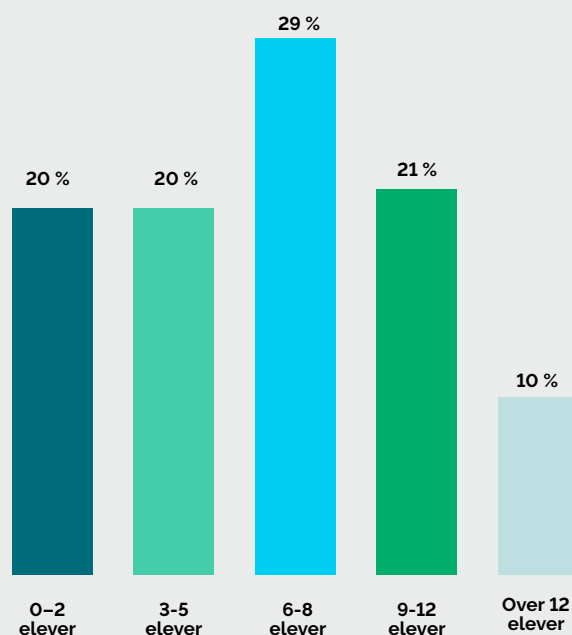

Specialpædagogiske indsatser i skolernes hverdag

Langt de fleste friskoler har elever med behov for specialpædagogisk støtte. For mange skoler ligger antallet i intervallet 5–10 elever, hvilket viser, at arbejdet med inklusion i dag er en integreret del af skolernes almindelige pædagogiske praksis.

Støtten gives typisk til mindre elevgrupper og organiseres ofte i eller tæt på klassens fællesskab. Tallene viser at friskolerne tager en stor opgave, og at de i høj grad lykkes med at integrere elever med særlige behov i den almene undervisning.

ANTAL ELEVER MED STØTTE PR. SKOLE

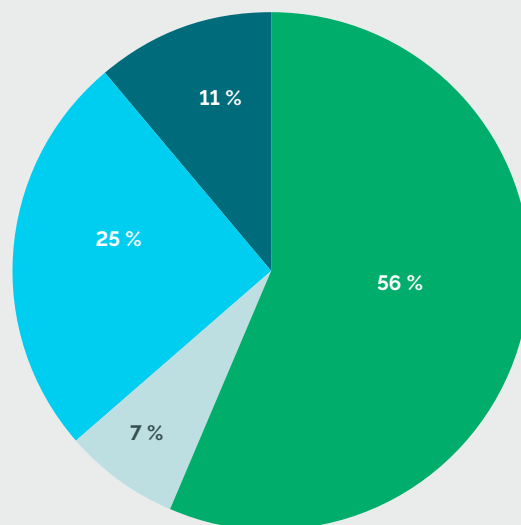
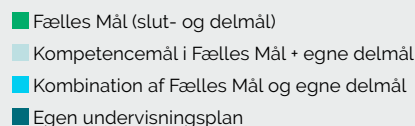

Mere end halvdelen af friskolerne følger slut- og delmål i folkeskolens Fælles Mål

Friskolerne har tradition for at formulere undervisningsplaner i lyset af skolens værdier og pædagogiske intentioner. Statistikken viser samtidig, at mange skoler fortsat anvender Fælles Mål som reference, enten helt eller i kombination med egne mål.

Mere end halvdelen af skolerne følger således både slut- og delmål i Fælles Mål, mens en fjerdedel arbejder med en model, hvor Fælles Mål suppleres med egne delmål. En mindre gruppe har fuldt ud egne undervisningsplaner.

Tallene illustrerer en velkendt balance i friskoletraditionen: ønsket om faglig sammenlignelighed med folkeskolen og samtidig friheden til at formulere en selvstændig pædagogisk retning.

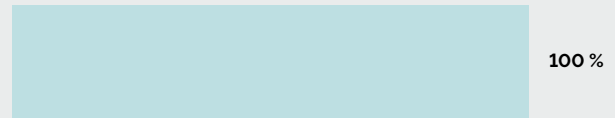

Friskolerne og det kommunale samarbejde

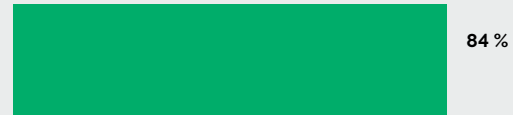
Selv om friskolerne organisatorisk er uafhængige skoler, indgår de i et tæt samarbejde med kommunale aktører omkring børns og unges trivsel og udvikling.

Samarbejdet med PPR gælder for alle friskoler, der har besvaret undersøgelsen, og langt de fleste skoler deltager også i SSP-samarbejdet. Mange skoler indgår desuden i samarbejde med kommunerne om prøver, censorer og andre faglige opgaver.

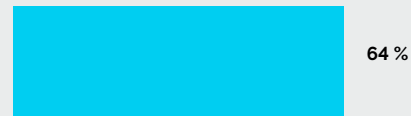
PPR

SSP

Censorsamarbejde

Skole-socialrådgiver

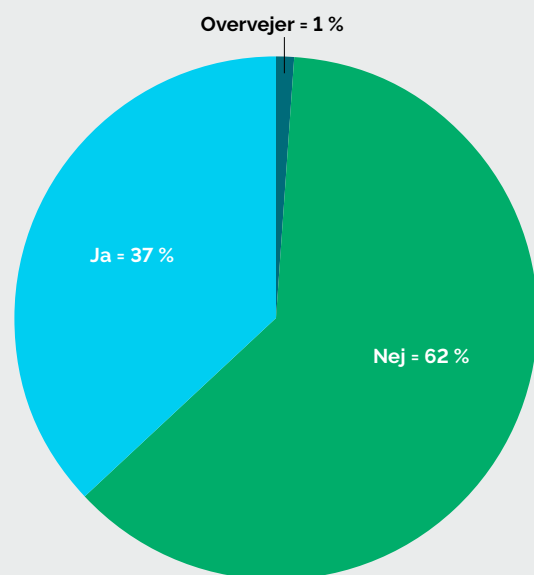

Overgangen til skole – via 'før-SFO'

Lidt over en tredjedel af friskolerne har etableret en før-SFO eller forårsordning for kommende elever. Ordningerne starter typisk i april eller maj og giver børnene mulighed for gradvist at blive en del af skolens fællesskab inden skolestart.

At flertallet af skoler ikke har en sådan ordning, afspejler samtidig, at lokale samarbejder med dagtilbud og kommunale løsninger mange steder giver andre overgangsformer.

"HAR JERES SKOLE EN FØR-SFO?"

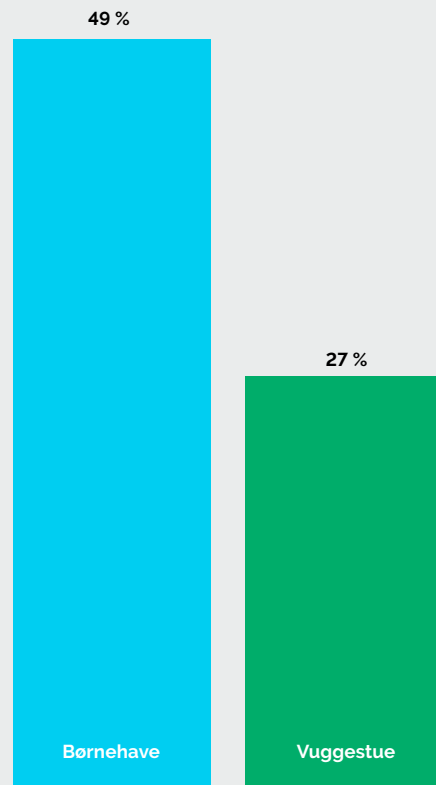

Mange friskoler driver også børnehave og vuggestue

En stor del af friskolerne driver også dagtilbud. Omkring halvdelen af skolerne har en børnehave og godt en fjerdedel driver også vuggestue. Dermed spiller friskolerne for mange familier en rolle allerede før børnene begynder i skole.

Udviklingen peger på, at friskoler i stigende grad er et sted, hvor børn og familier møder et sammenhængende pædagogisk miljø fra de første år i dagtilbuddet til afslutningen af grundskolen.

Årets statistik viser, at samarbejdet med de kommunale instanser omkring dagtilbud generelt er frugtbart, men det er udfordret, når der skal særlig støtte til et barn.

DANSK FRISKOLEFORENINGENS ÅRSRAPPORT 2025

SAMMENDRAG	Regnskab	Budget	Regnskab	Budget
	2024	2025	2025	2026
<i>Indtægter</i>				
Kontingent skoler	11.032.360	11.514.000	11.421.499	11.986.000
Kontingent børnehaver og vuggestuer	1.128.320	1.150.000	1.157.796	1.237.000
Kontingent enkeltmedl./serviceabn.	46.180	47.000	43.960	45.000
Tilskud fra Kulturstyrelsen	194.965	150.000	0	0
Tilskud fra Erasmus+	168.526	56.000	264.362	150.000
Resultat Forlagsvirksomhed	54.008	107.200	495.103	126.500
Resultat Magasinet Friskolen	190.097	0	28.500	0
Indtægter i alt	12.814.456	13.024.200	13.411.220	13.544.500
<i>Udgifter</i>				
Omkostninger Magasinet Friskolen	0	167.000	0	74.000
Omkostninger Frivillighedsalliancen	52.631	35.000	71.320	220.000
Bestyrelse, fora og udvalg	382.178	291.000	345.759	322.000
Internationalt arbejde	18.265	25.000	0	0
Erasmus +	131.684	40.000	144.347	120.000
Partnerskaber og analyser	110.074	153.000	109.500	114.000
Netværkspulje	110.500	140.000	117.700	140.000
Landsmøde	342.169	400.000	326.069	400.000
Folkemøde	116.458	135.000	92.671	125.000
Diverse møder	132.364	100.000	87.204	130.000
Medlemskaber	55.192	54.500	58.570	58.000
Friskolearkiv	75.000	75.000	75.000	75.000
Vikar og frikøb - formand og bestyrelse	1.426.704	1.485.200	1.500.313	1.557.900
Gaver	21.188	25.000	15.639	25.000
Friskolernes Hus	9.583.045	9.882.200	9.753.778	10.366.200
Udgifter i alt	12.557.451	13.007.900	12.697.869	13.727.100
Resultat før skat	257.005	16.300	713.351	-182.600
Årets skat	-10.246	0	-116.191	0
Årets resultat	246.759	16.300	597.160	-182.600

BALANCE PR. 31. DECEMBER**AKTIVER****Omsætningsaktiver**

Likvide midler	2.321.650
Forudbetalt løn	67.415
Debitorer	503.803
Tilgodehavende moms	40.518
Andre tilgodehavender	12.122
Erasmus+	111.050
Mellemregninger fonde	244.344
Periodeafgrænsningsposter	338.426
Sangbøger beholdning	<u>730.586</u>
Omsætningsaktiver i alt	<u>4.369.914</u>

Anlægsaktiver

Depositum Kalundgaard	164.496
DIGIDI andel	1.000
Obligationer og aktier	5.356.395
Klaverakkompagnementer	95.764
Hjemmeside	88.573
IT systemer	<u>111.108</u>
Anlægsaktiver i alt	<u>5.817.336</u>

Aktiver i alt 10.187.250

PASSIVER

Egenkapital 7.805.128

Langfristede gældsforpligtelser 0

Kortfristede gældsforpligtelser

Skyldig A-skat, moms mv.	104.507
Skyldig foreningsskat	115.368
Mellemregning FerieKonto	520
Feriepengeforpligtelse	645.081
Kreditorer	581.917
Skyldigt overarbejde	115.425
Skyldig lønsumsafgift	169.466
Grundtvigs Fond	95.000
Periodeafgrænsningsposter	7.574
Hensat Vikaportionsmidler	80.048
Erasmus+	<u>467.216</u>
Kortfrist. gældsforpligtelser i alt	<u>2.382.122</u>

Gældsforpligtelser i alt 2.382.122

Passiver i alt 10.187.250

FORMUEFORKLARING PR. 31. DECEMBER**Opsamlet overskud mv.:**

Saldo 1. januar	6.608.176
Årets resultat	<u>597.160</u>
	<u>7.205.336</u>

Kursregulering værdipapirer 19.962

Kampagnefonden:

Saldo 1. januar	884.329
Kampagne forbrugt	-504.339
Årets tilskud fra skoler	<u>199.840</u>
	<u>579.829</u>

Egenkapital pr. 31. december 7.805.128

Peter Bendix Pedersen – Formand

Torsten Bo Kristensen – Kasserer

Ulrik Lind – Sekretariatsleder

Anne Simonsen – Bogholder

Revisionspåtegning

Vi har revideret årsregnskabet for Dansk Friskoleforening for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2025

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, i overensstemmelse med god regnskabskik samt for intern kontrol med udarbejdelse af et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation.

Revisors ansvar

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes bevisgelse eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2025 samt af foreningens aktiviteter for regnskabsåret.

Asperup, den 18. marts 2026

BDO

Statsautoriseret revisionspartnerselskab

Jens-Christian Nielsen

Statsautoriseret revisor

FRISKOLEFONDEN UNDER DANSK FRISKOLEFORENING

SAMMENDRAG AF ÅRSREGNSKAB 2025*Indtægter*

Udbytte og renter af værdipapirer	5.687
Renter af pantebreve	80.351
Renter af udlån	<u>15.592</u>
	<u>101.630</u>

Udgifter

Revision	43.887
Bestyrelse og administration	<u>40.651</u>
	<u>84.538</u>

Resultat før ekstraordinære poster 17.092

Hensættelse udlån, bundne midler	-485.000
Hensættelse udlån, disponible midler	<u>116.750</u>
Tab på udlån	<u>-368.250</u>

Årets resultat -351.158

Overskudsfordeling

Konstateret og hensat tab, disp kap	116.750
Konstateret og hensat tab, bunden kap	-485.000
Tilskud skoler	25.000
Overført til disponibel kapital	<u>-7.908</u>
<i>Overskudsfordeling i alt</i>	<u>-351.158</u>

Balance pr. 31. december**AKTIVER***Kapitalaktiver*

Indestående i forvaltningsinstitut	281.967
Vedr. uddelingsaktiver	4.906
Beholdning af værdipapirer	2.063.577
Beholdning af pantebreve	<u>1.293.248</u>
<i>Kapitalaktiver i alt</i>	<u>3.643.698</u>

Uddelingsaktiver

Heraf vedr. kapitalaktiver	-4.906
Frie midler andel	22.513
Merkur	103.371
Debitorer vedr. uddelingsaktiver	49.493
Udlån til skoler	279.550
Hensættelse udlån til skoler	<u>-152.800</u>
<i>Uddelingsaktiver i alt</i>	<u>297.221</u>

AKTIVER I ALT 3.940.919

PASSIVER

Egenkapital 3.876.868

Kortfristede gældsforpligtelser

Kreditorer	42.680
Afkastkonto	33
Mellemregning FRISKOLERNE	<u>21.338</u>
<i>Gældsforpligtelser i alt</i>	<u>64.051</u>

PASSIVER I ALT 3.940.919

Formueforklaring pr. 31. december*Bunden kapital*

Saldo 1. januar	4.106.185
Kursregulering værdipapirer	22.513
Heraf overført til frie midler	0
konstateret og hensat tab bunden kap	<u>-485.000</u>
<i>Bunden kapital i alt</i>	<u>3.643.698</u>

Disponibel kapital

Saldo 1. januar	124.328
Konstateret og hensat tab	116.750
Overført fra overskudsfordeling	<u>-7.908</u>
<i>Disponibel kapital i alt</i>	<u>233.170</u>

Egenkapital

Kapitalaktiver	3.643.698
Disponibel kapital	<u>233.170</u>
Egenkapital pr. 31. dec.	<u>3.876.868</u>

Revisionspåtegning: Se næste side.

DANSK FRISKOLEFORENINGS UNDERSTØTTELSESFOND

SAMMENDRAG AF ÅRSREGNSKAB 2025

<i>Indtægter</i>		
Renter		834
		<u>834</u>
<i>Udgifter</i>		
Revision	23.497	
Administration	<u>10.990</u>	<u>34.486</u>
Resultat før skat		-33.652
Skat		<u>0</u>
Årets resultat		<u>-33.652</u>

Overskudsfordeling

Årets uddelinger		5.000
Bevilget til fremtidig efteruddannelse	222.337	
Overført til bunden kapital		0
Overført til disponibel kapital		<u>-260.989</u>
		<u>-33.652</u>

Balance pr. 31. december**AKTIVER***Kapitalaktiver*

Indestående i Forvaltningsinstituttet:		
Kapitalkonto		355.593
Bundne midler, andel		-542.286
Værdipapirer beholdning		<u>8.043.011</u>
<i>Kapitalaktiver i alt</i>		<u>7.856.318</u>

Uddelingsaktiver.

Merkur		291.467
Frie midler, andel		542.286
Tilgodehavende renter		<u>0</u>
<i>Uddelingsaktiver i alt</i>		<u>833.753</u>

AKTIVER I ALT 8.690.071**PASSIVER:****Egenkapital** 8.443.153*Kortfristede gældsforpligtelser*

Frie midler		416
Kreditorer		23.497
Mellemregning FRISKOLERNE		<u>223.006</u>
<i>Kortfristede gældsforpligtelser i alt</i>		<u>246.918</u>

PASSIVER I ALT 8.690.071**Formueforklaring pr. 31. december***Bunden kapital*

Saldo 1. januar	7.777.607
Kursregulering værdipapirer	78.711
Heraf overført til frie midler	0
Heraf uddelt i året	<u>0</u>
<i>Kapitalaktiver i alt</i>	<u>7.856.318</u>

Disponibel kapital

Saldo 1. januar	847.824
Ovf. andel af årets kursregulering	0
Overført fra årets resultat	<u>-260.989</u>
	<u>586.835</u>

Egenkapital pr. 31. december 8.443.153*Ulrik Lind, Forretningsfører**I bestyrelsen:**Flemming Godthaab Sørensen, Formand**René Tholander**Danny Ibsen Svendsen***REVISIONSPÅTEGNING**

Vi har revideret årsregnskabet for Friskolefonden under Dansk Friskoleforening og Dansk Friskoleforenings Understøttelsesfond for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2025.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, i overensstemmelse med god regnskabskik samt for intern kontrol med udarbejdelse af et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2025 i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med god regnskabskik.

Asperup, den 18. marts 2026

BDO- Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Jens-Christian Nielsen – Statsautoriseret revisor

FRISKOLERNES BERETNING 2025

Udgiver: FRISKOLERNE

COPYRIGHT: FRISKOLERNE

Version: 1.0

Versionsdato: 10.04.2026

Grafisk design og opsætning: Louise Meyland / Hey Lulu

Foto: Charlotte Dahl

Yderligere oplysninger

Friskolernes Hus

Middelfartvej 77

5466 Asperup

+4562613013

kontakt@friskolerne.dk

www.friskolerne.dk

Maren Skotte

Kommunikationschef i FRISKOLERNE

+45 2049 8503

maren@friskolerne.dk